

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Grundförbättring eller underhåll.

Besvär av avdelningschefen K. och hans hustru angående inkomsttaxering år 1953. — TN förvägrade makarna K. ett med 6.270 kr. yrkat avdrag för sanering och igenläggning av ett avloppsdike å en hustrun tillhörig fastighet. Makarna K. framhöll, att diket från början varit ett vanligt dike för avrinning av nederbörd. Emellertid hade diket alltmer kommit att av grannar som bodde ovanför fastigheten i fråga begagnas såsom avlopp för spillvatten. De sanitära förhållandena hade därigenom blivit olidliga. Makarnas åtgärder för att avlägsna de sanitära olägenheterna finge därför inte betraktas som grundförbättring utan såsom en reparationsåtgärd i syfte att återställa fastigheten i dess ursprungliga skick. PN och KR: ej ändring. RR förklarade makarna K. berättigade till avdrag för ifrågavarande kostnad. (RR:s utslag den 29/10 1957.)

Nyanskaffning.

Besvär av TI angående lantbrukaren J:s inkomsttaxering år 1951. — J., som sålt en gammal traktor för 1.500 kr. och i stället köpt en ny traktor för 7.800 kr., uppgav det förra beloppet till beskattning och yrkade avdrag för det senare beloppet. TN och PN varken beskattade eller

medgav avdrag för resp. belopp. Med anledning av J:s besvär hos PN upplyste TO, att J. medgivit att han sålt den gamla traktorn till sin son och sedan lånat densamma av denne samt därefter använt båda traktorerna. KR biföll J:s yrkande. RR fastställde emellertid PN:s beslut. (RR:s utslag den 15/10 1957.)

Lantbrukares facklitteratur.

Besvär av hemmansägaren W. angående inkomsttaxering år 1952. — W., som ägde ett jordbruk med taxeringsvärde av 54.900 kr., yrkade avdrag för Nya lantmannens bok med 228 kr. W. åberopade intyg, däri uttalades bl. a., att boken vore en god hjälpreda för både den praktiskt verksamme jordbrukaren som för alla dem som var tvungna att snabbt skaffa sig nödiga kunskaper om jordbruk med vad därtill hör. PN vägrade avdrag. KR: ej ändring. RR medgav avdrag. (RR:s utslag den 15/10 1957.)

Ann.: Jämför RÅ 1955 not. 962 (Skattenytt 1955 s. 244) där avdrag vägrats.

Värdeminskningssavdrag: utnyttjande eller ej?

Besvär av åkeriiddkaren S. angående inkomsttaxering år 1952. — S. hade icke deklarerat vid taxeringarna 1946—1948, varför han då blivit åsatt skönstaxering-

ar. I deklARATIONER för taxeringar åren 1949—1953 hade han bl. a. yrkat avdrag för värdeminskning av bilar med 20 % av anskaffningsvärdet eller 3.310 kr. för år. PN, som ansåg att värdeminskningssavdragen skulle räknas med början från 1946 års taxering, förklarade att bilarna var slutavskrivna i och med det vid 1950 års taxering medgivna avdraget och vägrade i enlighet därmed det vid 1952 års taxering yrkade avdraget. S. hävdade å sin sida att han icke kunde anses ha blivit tillgodoräknad värdeminskningssavdrag under de år då han blev skönstaxerad och att han följaktligen hade kvar värdeminskningssavdrag att utnyttja vid den ifrågasvarande taxeringen. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 29/10 1957.)

Facklitteratur.

Besvär av TI angående föreståndaren K:s inkomsttaxering år 1952. — K., som var föreståndare för ett hönseri med en årsproduktion av 510.000 djur, yrkade avdrag för åtskillig, huvudsakligen utländsk facklitteratur angående fjäderfäavel m. m. ävensom för bindning av facktidsskrifter med tillhopa 1.167 kr. PN vägrade avdraget men KR medgav avdrag med 1.150 kr. Häröver anförde TI besvär. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 29/10 1957.)

Ersättning på grund av trafikförsäkring.

Besvär av TI angående B:s inkomsttaxering år 1953. — B hade med anledning av en trafikolycka från ett försäkringsbolag på grund av trafikförsäkring erhållit ersättning för minskad arbetsförtjänst. Ersättningen ansågs icke utgöra skattepliktig inkomst. TI yrkade, att B.

måtte beskattas för ersättningen, och hävdade att det icke varit den skadevål-landes försäkring, som konstituerat rätten till ersättningen, utan de allmänna skadeståndsreglerna. Yrkandet ogillades. (RR:s utslag den 4/9 1957.)

Anm.: Jämför RÅ 1955 not. 2018, där livförsäkring på grund av trafikförsäkring beskattades till reducerat belopp. Se även artikel av E. Eklund i Skattenytt 1956 s. 62 ff, särskilt s. 68.

Resekostnader till och från arbetet.

Besvär av landskanslisten A. angående inkomsttaxering år 1953. — A. yrkade avdrag med 1.684 kr. för kostnader för resor under tiden 5/7—31/12 1952 med egen bil mellan bostaden i L. och arbetsplatsen i Ö. Avståndet uppgick till 3 mil. TN och PN medgav avdrag med endast 400 kr., tydligen avseende kostnader för tågresor, 162 kr., samt för färd med cykel eller motorcykel mellan bostaden och järnvägsstationen, 7 km. KR: ej ändring. TI hemställde i första hand om avslag å A:s besvär men medgav i andra hand avdrag för bilkostnader under vintermånaderna november—december med 580 kr. samt för beräknade kostnader för motorcykel — järnväg under övrig tid med 150 kr. RR medgav avdrag med ”skäligen” ansedda 700 kr. (RR:s utslag den 30/10 1957.)

Fördyrade levnadskostnader.

Besvär av kontoristen Maria A. angående inkomsttaxering år 1953. — Maria A., som varit bosatt i N., hade den 9/2 1952, sedan hon ingått äktenskap, flyttat till S., där mannen var bosatt. Strax därefter hade hon lämnat en anställning i N. men denna anställning återtog hon den 16/6 1952 och behöll densamma under

resten av året. Anställningen betecknades av henne såsom tillfällig. Hon färdades dagligen till och från arbetet med tåg från S. kl. 6.58 med återkomst kl. 17.55. Hon yrkade förutom avdrag för resekostnader avdrag för fördyrade levnadskostnader i samband med resor med 300 kr. PN vägrade avdrag. KR: ej ändring. RR medgav emellertid avdraget, enär det med hänsyn till omständigheterna icke skäligen kunnat ifrågasättas, att Maria A. skolat avflytta till tjänstgöringsorten. (RR:s utslag den 30/10 1957.)

Lyxbil?

Besvär av distriktschefen A. angående inkomsttaxering år 1953. — A. som var distriktschef vid ett försäkringsbolag med inkomst av c:a 28.000 kr., tillgodoförde sig avdrag för bl. a. värdeminskning å en bil av märket Mercedes Benz typ 220 med 4.210 kr., motsvarande 20 % av anskaffningskostnaden, 21.200 kr. (inkl. accis). Bilen hade körts till 85 % i tjänsten och 15 % i privatbruk. TN medgav avdrag med 2.800 kr., motsvarande 20 % å ett beräknat normalt anskaffningsvärde av 14.000 kr. PN och KR: ej ändring. RR medgav avdrag med det yrkade beloppet minskat med 640 kr., motsvarande vad som ansågs belöpa å den privata körningen. (RR:s utslag den 30/10 1957.)

Kostnader under utbildningskurs.

Besvär av TI angående folkskolläraren S:s inkomsttaxering år 1954. — S., som var bosatt i M., deltog under 1953 i en akademisk fortbildningskurs för folkskollärare i Uppsala. Kursen var anordnad med stöd av ett kungl. brev den 6/6 1952. Under kursen åtnjöt S. lön med B-avdrag. Vidare uppbar S. ett stipendium å 800 kr. som ansågs skattefritt enligt

RN:s meddelande nr 8/1954. S. yrkade avdrag för merkostnader under kursen med 1.730 kr. PN vägrade avdrag men KR ansåg beloppet avdragsgillt, dock att därifrån skulle avräknas stipendiebeloppet. RR fastställde emellertid PN:s beslut enär på grund av vad i målet upplysts ifrågavarande kostnader måste anses hänförliga till utgifter för S:s utbildning och i målet icke förebragts omständigheter på grund varav kostnaderna likväl skulle vara avdragsgilla. (RR:s utslag den 24/10 1957..)

Anm.: Jämför RÅ 1956 ref. 12 och not 502 (Skattenytt 1957 s. 28—29.)

Periodiskt understöd för studier.

Besvär av överingenjören H. angående inkomsttaxering år 1953. — H., som var bosatt i landsorten, yrkade avdrag för periodiskt understöd med 6.142 kr. till sin son, född 1922, vilken sedan en del år varit inskriven vid Tekniska Högskolan i Stockholm och som varit där bosatt. Enligt H. hade sonen på grund av svår sjukdom inte kunnat bedriva sina studier under beskattningsåret. Understödet kunde därför inte betraktas som bidrag till studier. H. åberopade vissa intyg. PN vägrade avdrag. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 25/9 1957.)

Periodiskt understöd.

Besvär av direktören Erna G. angående inkomsttaxering år 1950. — Fru G. som i enlighet med ett avtal mellan henne och hennes avlidne man lämnat sin svägerska underhåll i form av husrum m. m., yrkade avdrag härför såsom för periodiskt understöd med 3.500 kr. PN medgav avdraget men på besvär av TI förklarade KR att fru G., enär enligt vad handlingarna i målet utvisade svägerskan tillhört fru G:s

hushåll, icke vore berättigad till avdraget. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 25/9 1957.)

Periodiskt understöd?

Besvär av åkeriägaren K. angående inkomsttaxering år 1955. — I samband med hemskillnad mellan K. och hans hustru träffades avtal som tillika innefattade uppgörelse mellan makarna i bodelningshänseende. Enligt avtalet skulle hustrun av K. erhålla en viss summa i kontanter och sin giftorätt i övrigt i form av underhållsbidrag efter äktenskapets upplösning med 4.400 kr. årligen under en tid av åtta år, oavsett om hon inginge nytt äktenskap eller avled. K. yrkade avdrag för ett belopp av 4.400 kr. såsom för periodiskt understöd. PN vägrade avdrag. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 5/11 1957.)

Sam- eller särtaxering av makar.

Besvär av fru E. angående inkomsttaxering år 1951. — Fru E. var bosatt och mantalsskriven i Stockholm, där hon var chef för ett affärsföretag. Hennes man var befälhavare för ett fartyg som gick i regelbunden trafik mellan Göteborg och New York. Mannen hade sedan länge varit kyrko- och mantalsskriven i Göteborg, där han förhyrde en lägenhet om 2 rum, badrum, hall och kokvrå. PN i Stockholm ansåg fru E. skola samtaxeras med mannen. Hos KR yrkade fru E. särtaxering och framhöll bl. a. att hon för att kunna sköta sin tjänst som chef för sitt affärsföretag givetvis måste vara bosatt i Stockholm. Vid mannens vistelser i Göteborg brukade hon besöka honom, eftersom fartygets uppehåll var så kort att han knappast hade möjlighet att resa till Stockholm med hän-

syn till bl. a. sin skyldighet att övervaka arbeten o. d. å fartyget. Mannens tjänstgöring innebar att han mellan resorna befann sig blott ett par dagar på land. En gång var nionde månad intogs fartyget i docka och då blev uppehållet i land för mannen tio à tolv dagar. Dessutom brukade fartyget ligga i Göteborgs hamn över varje jul- och nyårshelg. Då mannen vistades i Göteborg bodde han givetvis i lägenheten och hade hushåll där. Tillsyn över lägenheten under hans frånvaro ombesörjdes av en av honom anställd städhjälp. Någon söndring i äktenskapet förelåg icke. — KR förklarade att makarna E. måste anses hava under beskattningsåret levt åtskilda samt att fru E. förty bort taxeras såsom av maken oberoende skattskyldig. — I sina besvär anförde TI, att den omständigheten att mannen E. större delen av året för sin tjänst vistades till sjöss inte vore skäl för särtaxering av makarna. I så fall borde samtaxering aldrig äga rum där den ena parten på grund av sitt yrke vistades till sjöss. Den omständigheten att mannen förhyrde en mindre lägenhet i Göteborg kunde ej förändra något härutinnan. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 24/9 1957; en ledamot ville bifalla TI:s besvär.)

Familjebolags skattskyldighet för utdelning å aktier i annat bolag ("svart" eller "vitt?"): skälig utdelning?

Besvär av Förvaltningsaktiebolaget K. angående inkomsttaxering år 1953. — Bolaget, som var ett familjebolag, hade ett aktiekapital av 150.000 kr. Per den 31/12 1952 voro tillgångarna bokförda till 915.459 kr., därav aktier i andra bolag 843.674 kr. Dispositionsfonden uppgick till 150.000 kr. Vinsten under 1952 ut-

gjorde 10.234 kr. och från tidigare år balanserad vinst 353.271 kr. Sistnämnda vinst härrörde närmast från 1950, då en av bolaget tidigare bedriven rörelse försåls och årsvinsten till följd härav uppgått till 369.145 kr. (å försålda fastigheter hade vinsten utgjort 308.941 kr. och å maskiner och inventarier 130.644 kr.). 1951 års vinst uppgick till 5.196 kr. Under 1953 uppkom en förlust å 7.412 kr. Under åren 1939—1950, då rörelsen bedrivits, hade bolagets utdelning i regel uppgått till 6 % av aktiekapitalet. Genom en fondemission av besparade vinstmedel hade aktiekapitalet år 1945 höjts från 100.000 kr. till 150.000 kr. Under 1951—1953 hade bolagets utdelning uppgått till 10 % av aktiekapitalet. — PN ansåg bolaget skattskyldigt för uppburna utdelningar från andra bolag, 4.902 kr. Hos KR hävdade bolaget att dess vinstmedel i skälig omfattning använts för utdelning till aktieägarna. TI hänvisade till riksskattenämndens uttalanden i dess meddelande 1) nr 3/1953 och framhöll, att per den 31/12 1952 å dispositionsfond samt vinst- och förlustkonto ansamlats 503.271 kr. i vinstmedel (150.000 + 353.271). Att utdela dessa medel till aktieägarna skulle med den under åren 1951—1953 tillämpade utdelningen taga mer än 33 år i anspråk. Bolaget invände att vid beräkningen av de disponibla vinstmedlen hänsyn måste tagas till att bolagets aktieinnehav övervärderats i bokslutet samt framhöll vidare att förvaltningsbolaget var avsett att skydda två rörelsedrivande dotterbolag från att bli indragna i tvister mellan aktieägarna och därför fyllde en för dessa viktig organisatorisk uppgift. Vidare framhölls bl. a.

att bolaget icke använts för att ernå obehöriga skattelättnader genom undgående av dubbelbeskattning av aktieutdelningar eller genom långivning till delägarna i stället för vinstutdelning. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 29/8 1957.)

Koncernbidrag och avskrivning å aktier.

Besvär av AB Schröders Woodexport Ltd angående eftertaxering för år 1951 och inkomsttaxering år 1952. — Då den normala exporten lamslagits i början på 1940-talet på grund av kriget hade bolaget, som exporterade trävaror sett sig föranlåtet att ordna en annan syselsättning för sin personal och därför börjat tillverkning av pudding- och såspulver. När annons- och reklamkampanjen för de nya pulvren skulle igångsättas på allvar, ansågs det lämpligast att verksamheten överflyttades till ett annat bolag än ett trävaruföretag. På grund härav överflyttades verksamheten ifråga på ett annat bolag. Det nya bolaget som bedrev verksamheten i moderbolagets lokaler gick emellertid med vinst endast under de två första åren. För 1950 redovisades en förlust av endast 196 kr men detta berodde på att moderbolaget tillskjutit 91.701 kr. Nästa år var förlusten 93.283 kr. Dotterbolaget hade således under dessa båda år förlorat belopp, som nära nog motsvarade aktiekapitalet, och det syntes klart att bolaget borde likvideras. I sitt bokslut för 1951 avskrev moderbolaget sina aktier i dotterbolaget med 99.600 kr. Moderbolaget erhöll avdrag varken för bidraget eller för avskrivningen. (RR:s utslag den 17/9 1957).